

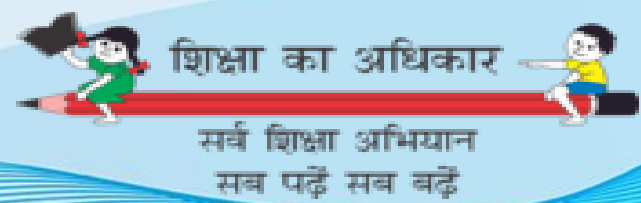

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान

ग्रामपंचायत ता.

जि.सांगली

आपले सहर्ष स्वागत करीत आहे

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध
पंचायत राज
अभियान
माध्यमातून
शाश्वत विकास
ध्येय अंतर्गत
उद्दिष्ट्य साध्य
करण्याची संधी.

<https://youtu.be/nHzLC3Nrc9o?si=nbdvdJ3Onulfizmc>

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान नागरी सेवा सुविधा केंद्र दर्जा

CSC ID

महाराष्ट्र शासन व महाराष्ट्र सेतू मान्यताप्राप्त

डिजिटल सेवा
कॉमन सर्विस सेंटर

आपले सरकार सेवा केंद्र

उत्पनाचा दाखला

जातीचा दाखला

नॅशनलिटी/डोमेसाईल

नॉन क्रिमिलिअर

सेंट्रल कास्ट

ज्येष्ठ नागरीक दाखला

पॅनकार्ड नविन/दुरुस्ती

आधार कार्ड नविन/दुरुस्ती

डिजिटल साक्षरता अभियान

एम्प्लॉयमेंट एक्सचेंज नोंदणी

सर्व प्रकारचे प्रतिज्ञापत्र

शॉप अॅक्ट

राजपत्र

गॅप सर्टीफिकेट

पोलिस व्हेरिफिकेशन

विज बिल भरणा केंद्र

अन्न भेसळ लायसन्स

झेराॅक्स

सर्व प्रकारचे ऑनलाईन फॉर्म

केंद्रचालकाचे नाव :

**विजबिल
भरणा केंद्र**

महावितरण

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

नागरिकांनी डाऊनलोड करावयाचे ॲप करणे

ग्रामपंचायत योजनांची माहिती पाहण्यासाठी (नागरिकांनी खालील ॲप डाऊनलोड करणे)

पंचायत निर्णय ॲप

ग्रामपंचायत सभा व निर्णय पाहण्यासाठी
क्यु आर कोड स्कॅन करा.

Panchayat
Nirnay
App

मेरी पंचायत ॲप

ग्रामपंचायत विकास कामांची माहिती पाहण्यासाठी
क्यु आर कोड स्कॅन करा.

Meri
Panchayat
App

ग्राम संवाद ॲप

केद्र व राज्य शासनाच्या विविध योजनांची माहिती
पाहण्यासाठी क्यु आर कोड स्कॅन करा.

Gram
Samvaad
App

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

नागरिकांनी डाऊनलोड करावयाचे ॲप करणे

ग्राम संवाद

Maharashtra-> Sangli-> Palus-> Hazarwadi

मनरेगा

पीएमएवाई - जी

डीएवाई-एनआरएलएम

पीएमजीएसवाई

एनएसएपी

डीडीयूजीकेवाई

एसपीएमआरएम

14वाँ वित्त आयोग

Government of India | Ministry of Panchayati Raj

मेरी पंचायत
Meri Panchayat
MINISTRY OF PANCHAYATI RAJ

पंचायती राज मंत्रालय
भारत सरकार

GET IT ON
Google Play

Download on the
App Store

भारत सरकार | पंचायती राज मंत्रालय Saturday 6 September, 2025 at 10:59:31 pm

पंचायत निर्णय पोर्टल
Panchayat Nirnay Portal
National Initiative for Rural India to Navigate, Innovate and Resolve Panchayat decisions

साइट मानचित्र

पंचायती राज मंत्रालय
भारत सरकार

Home | Recent Activities | Recent GS Photos | Recent GS Videos | Download Documents | Event Dashboard | Citizen | Login

PANCHAYAT NIRNAY
(National Initiative For Rural India To Navigate, Innovate And Resolve Panchayat Decisions)

**Gram Sabha Hamari Shaan,
Gaanv Ki Ye Pehchaan**

Facilitating Decentralized Participatory Democracy
By
Empowering Panchayat Residents To Actively Participate In Decision Making Process In Gram Sabhas

Latest Update : के लिए यहाँ क्लिक करें

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

आयुष्यमान भारत कार्ड

आयुष्यमान भारत योजना

(अभियाना अंतर्गत)

प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजना

रु. ५ लाखापर्यंत आरोग्य सेवा व मोफत उपचार

www.majhagaav.com

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

ग्रामपंचायतीची कामे आता ऑनलाईन

**Property Tax Online
for Grampanchayat**

घर पट्टी / पाणी पट्टी / अतिक्रमण रेगुलाराइजची फी

भरा ऑनलाईन

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

शुद्ध पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा

Jal Jeevan Mission
Vision - Aligned with SDGs

75 Azadi Ka Amrit Mahotsav

Har Ghar Jal Jal Jeevan Mission

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

- Adequate Quantity**
55 Litres per capita/ day
- Reliability**
Regular and Safe
- Equity & Inclusivity**
No one should be left behind
- Sustainability**
Source, system and financial
- Affordability**
Reasonable user charges
- Quality**
BIS:10500

JJM is perhaps the world's largest programme to achieve SDG-6 targets ahead of time with 'speed and scale'

Jal Jeevan Mission, India | @jaljeevan_ | Jal Jeevan Mission | @jaljeevanmission | jjm.gov.in | Jal Jeevan Mission

ए
भारत

जल जीवन मिशन योजना के लाभ

- शहर के साथ गांव तक हर घर नल से जल
- स्थानीय जल संस्थानों के प्रबंधन को बढ़ावा
- गांवों में आंगनबाड़ी, स्कूल, ग्राम पंचायत भवन, स्वास्थ्य केंद्र तक नल कनेक्शन
- पानी की गुणवत्ता का भी रखा जाएगा ध्यान
- मीलों पैदल चलकर पानी नहीं लाना पड़ेगा
- टैंकर के पानी पर निर्भरता खत्म होगी
- जल संरक्षण और स्थानीय जल स्रोतों का विकास

GFX ETV BHARAT

For More Info Download APP

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

पाण्याचा ताळेबंद

पीक जल अंदाजपत्रक (जल अंदाजपत्रकानुसार केलेली क्रिया)

गावकरी त्यांच्या भागाचा नैसर्गिक स्रोत नकाशा तपासताना.
छायाचित्र सूत्र - WOTR.

स्थानिक पातळीवर पाण्याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी जल अंदाजपत्रक साधन
छायाचित्र सूत्र - WOTR.

वॉटरशेड सपोर्ट सर्व्हिसेस अँड अॅक्टिव्हिटीज नेटवर्क (WASSAN) आणि वॉटरशेड ऑर्गनायझेशन ट्रस्ट (WOTR) यांनी विकसित केलेली पीक पाणी बजेट साधने स्थानिक स्वराज्य संस्थांद्वारे वापरली जाऊ शकतात.

संदर्भ - https://www.wassan.org/wp-content/uploads/2022/03/Crop_Water_Budgeting.pdf

https://wotr-website-publications.s3.ap-south-1.amazonaws.com/Water_Budgeting_Brochure_English.pdf

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

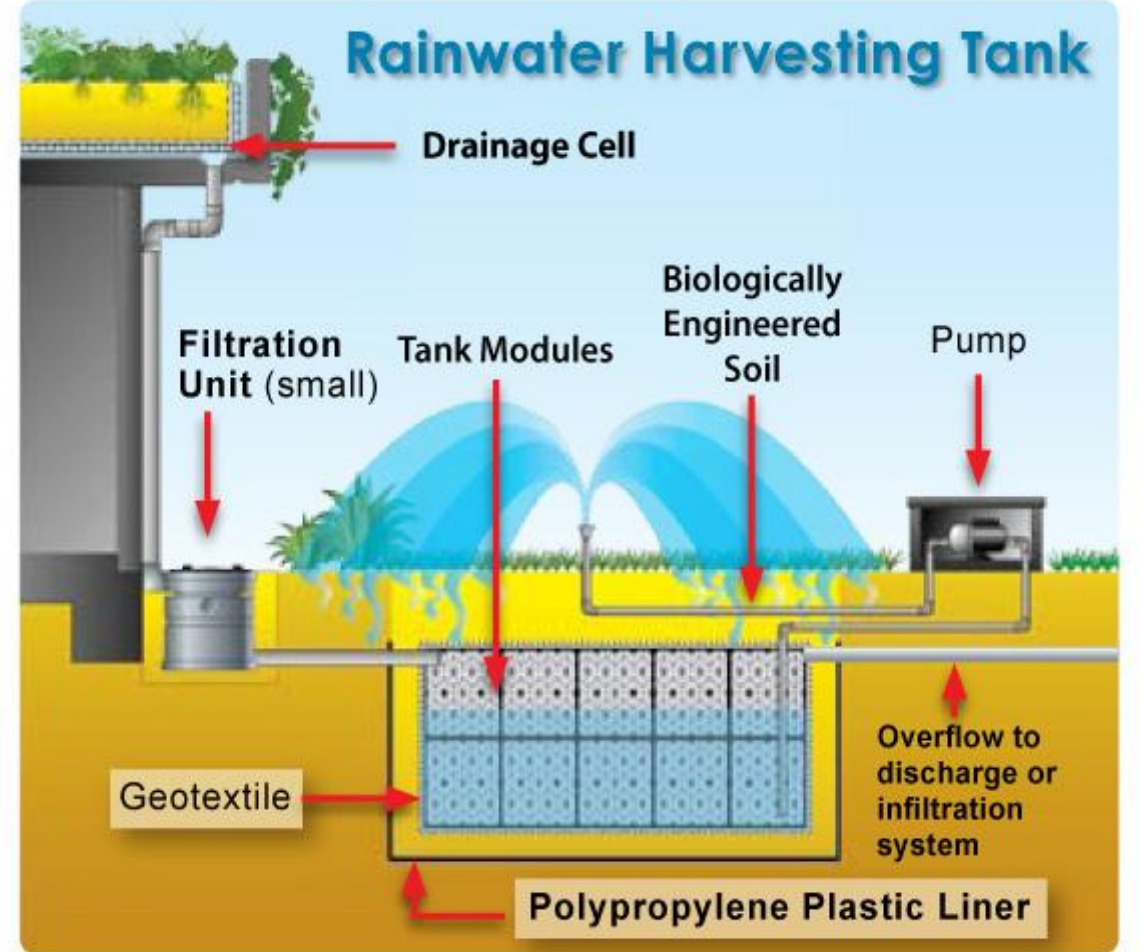
मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

जल समृद्ध, स्वच्छ व हरित गाव (Climate Action)

पिण्याच्या पाण्याचे स्रोत बळकटीकरण

रेन वॉटर हार्वेस्टिंग यूनिट

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

अपारंपरिक उर्जा व सौर उर्जा वापर

PM Surya Ghar

Muft Bijli Yojana

Free electricity for households.

Reduced **electricity costs** for the government.

Increased use of **renewable energy**.

Reduced **carbon emissions**.

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजना

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

प्रधानमंत्री आवास योजना

मार्गदर्शनपर घरकुल डिझाईन्स

3d मॉडेल

घरकुल आराखडा

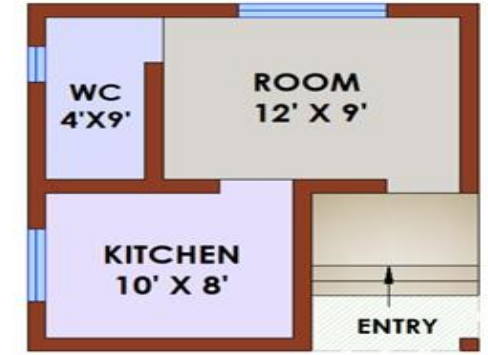
3d मॉडेल

घरकुल आराखडा

3d मॉडेल

घरकुल आराखडा

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

उमेद (MSRLM) / लखपती दीदी

लखपति दीदी योजना के लिए आवश्यक दस्तावेज

उमेद

क्षितिज नवे विश्वास नवा

आधार कार्ड

पैन कार्ड

आय प्रमाण पत्र

निवास प्रमाण पत्र

बैंक खाते का विवरण

रजिस्टर्ड मोबाइल नंबर

ईमेल आईडी

पासपोर्ट साइज फोटोग्राफ

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

उमेद (MSRLM) / लखपती दीदी

उत्पादक गट

उत्पादक गट

गाव पातळीवर समान उत्पादन घेणाऱ्या महिलांचा समूह, एका उत्पादक गटामध्ये राहणान्त; 30-40 महिला सदस्ये वटपणी अर्थाने आवश्यक आहे.

उद्देश

उत्पादक गटाच्या माध्यमातून शेतमाल एकत्रित खरेदिकरून त्यावर प्राथमिक प्रक्रीया करून (ग्रेडिंग, वर्गीकरण) एकत्रित विक्री करणे.

उत्पादक गटाचे स्वरूप / निकष

- उत्पादक गटात उमेद अंतर्गत कार्यरत असलेल्या स्वयं सहाय्यता समुहातील महिला सदस्य असणे आवश्यक आहे.
- उत्पादक गटाचे राष्ट्रीयकृत बँकेत किंवा रिजर्व बँक ऑफ इंडिया यांची मान्यता प्राप्त वित्तीय संस्थेत खाते असणे आवश्यक आहे.
- उत्पादक गटाचा व्यवसाय आराखडा तयार करणे आवश्यक राहिले.

आर्थिक सहाय्य

- उत्पादक गटास पायाभूत सुविधा निधी अनुदान स्वरूपात व खेळते भांडवल (कर्ज स्वरूपात) 7 % व्याज दराने त्यांच्या व्यवसाय आराखडा आधारित प्रभाग संघामार्फत दिले जातात.
- सविस्तर प्रस्ताव प्रभाग संघच्या माध्यमातून, तालुका कक्षच्या वतीने जिल्हा कक्षास मंजुरीसाठी सादर करावे.

आवश्यक कागदपत्रे

उत्पादक गटाचा ठराव, स्वनिधी जमा केलेबाबतचे पत्र व बँक पासबुकची सत्यपत्र, परतफेड करणेबाबतचे हमी पत्र, उद्योग/व्यवसाय/युनीट जेथे उभारणार आहे त्या जागेचे कागदपत्र (उदा. भाडेपत्र/करार पत्र/वीज बिल इ. ची छायाप्रत), उत्पादक गटाने व्यवसायाकरीता घेतलेले परवाने (उदा. FSSAI, उद्योग आधार, GST इ.)

एकात्मिक शेती प्रभाग (IFC)

योजनेचा उद्देश

- वैविध्यपूर्ण उपजीविकेच्या उपकरणांमध्ये सुधारणा, निस्तार व मूल्य साधकी विकसित करणे
- यामध्ये २ ते ३ जवळील गावांमधील २५०-३०० कुटुंबांचा समावेश करून एकात्मिक शेती प्रभाग प्रकल्पाना अंगलबजावणी करण्याचे उद्देश आहे.
- विविध उपकरणांमधून स्वयं सहाय्यता गटातील महिलांचे उत्पन्नात वाढ करणे. तसेच गरजेनुसार सेवा पुरविणे.

योजनेचे स्वरूप / निकष

- २५०-३०० कुटुंबे व्यापारी २-३ हगतची गावे ज्यामध्ये विविध उपजीविका उपक्रम राबवित असलेली गावे यांचा समावेश करण्यात येतो.
- मागास प्रवर्गातील कुटुंबांना प्रामुख्याने प्राधान्य दिले जाते.
- निवडक बचत गट जे गाव आणि क्लस्टर स्तरावर वैयक्तिक उत्पादन व एकत्रित उपकरणांमध्ये समाविष्ट आहेत
- कृषी सखी, पशु सखी, वन सखी इत्यादी कार्यशील उपजीविका केडर असणे आवश्यक आहे.

आर्थिक सहाय्य

- निवडलेल्या गावातील समुदाय स्तरीय संस्था (उत्पादक गट/शेतकरी उत्पादक कंपनी/ स्वयं सहाय्यता गट) यांना त्यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावा नुसार प्रभाग संघामार्फत कर्ज स्वरूपात (७% पर्यंत) आर्थिक सहाय्य करण्यात येते.
- सविस्तर प्रस्ताव प्रभाग संघच्या माध्यमातून, तालुका कक्षच्या वतीने जिल्हा कक्षास मंजुरीसाठी सादर करावे.

आवश्यक कागदपत्रे

- उत्पादक गट/शेतकरी उत्पादक कंपनी/ स्वयं सहाय्यता गटाचा ठराव
- व्यवसायाकरीता समुदाय स्तरीय संस्था यांनी स्वनिधी जमा केलेबाबतचे पत्र व बँक पासबुकची सत्यपत्र, परतफेड करणेबाबतचे हमी पत्र, उद्योग/व्यवसाय/युनीट जेथे उभारणार आहे त्या जागेचे कागदपत्र (उदा. भाडेपत्र/करार पत्र/वीज बिल इ. ची छायाप्रत), उत्पादक गटाने व्यवसायाकरीता घेतलेले परवाने (उदा. FSSAI, उद्योग आधार, GST इ.)

मूल्यवर्धित उपक्रम

योजनेचा उद्देश

- गाव स्तरावर उपजीविकेसाठी पायाभूत सुविधा निर्माण करणे
- समुदाय संचलीत उपजीविका मालमता (Community Managed Livelihoods Assets Creation) निर्माण करणे वरून उत्पादित मालाची विक्री व त्यास योग्य दर मिळवून देण्यासाठी मदत होईल.
- गाव पातळीवर रोजगार निर्मिती देखील होण्यास मदत होईल.
- पायाभूत सुविधेच्या माध्यमातून उत्पन्नात वाढ करणे

योजनेचे स्वरूप / निकष

- मूल्य साधकी प्रकल्पातून जास्तीत जास्त कुटुंबांना उपजीविकेचा लाभ मिळवून देण्यासाठी सहाय्य करण्यात येते.
- समुदाय आधारित संस्थांची (CBOs) स्थापना होऊन सहा महिने झालेले असावे.
- समुदाय आधारित संस्थांचे (CBOs) बँक खाते असावे.
- लोक सहभाग निधी भरण्याची तयारी असली पाहिजे.
- समुदाय आधारित संस्थांचे (CBOs) लेखे अद्ययावत असावेत.
- जर प्रभाग संघास स्वताः मूल्यवर्धित उपक्रम राबवायच्या असल्यास प्रभाग संघाने प्रस्ताव तालुका कक्षास सादर करावा.

आर्थिक सहाय्य

- प्रक्रिया व मूल्यवर्धन उपकरणे ह्या करिता उदा. सोलर आधारित सुकवणे यंत्र, मिच्री कांडप यंत्र, ग्रेडिंग युनिट, भात मिल, दाल मिल, तेलघाणी इ. करिता आर्थिक सहाय्य करण्यात येते.
- समुदाय आधारित संस्था (CBOs) ज्यांना प्रक्रिया व मूल्यवर्धन युनिट चालू करायचे असेल अशा CBOs चा सविस्तर प्रस्ताव तयार करावा.
- तालुका अभियान व्यवस्थापक, तालुका व्यवस्थापक- वित्तीय समवेशान, संबधित प्रभाग समन्वयक प्रकल्प प्रस्ताव बनविण्यासाठी सहाय्य व मार्गदर्शन घ्यावे.
- प्रती एका युनिटसाठी रक्कम रु. ८,००,०००/- पर्यंत प्रभागसंघामार्फत आर्थिक सहाय्य कर्ज स्वरूपात देण्यात येते.
- प्रकल्पाची एकूण किंमत मंजूर रक्कम पेक्षा अधिक असल्यास अधिकची रक्कम संबंधित संस्थेने स्वः हिस्सा स्वरूपात रक्कम भरावी.
- प्रभागसंघामार्फत दिला जाणारा कर्ज स्वरूपातील निधी जास्तीत जास्त वार्षिक ७ टक्के व कमीत कमी ३ टक्के या दराने देता येईल; याबाबतचा संपूर्ण निर्णय हा प्रभागसंघ यांचा राहिले.
- सविस्तर प्रस्ताव प्रभाग संघच्या माध्यमातून, तालुका कक्षच्या वतीने जिल्हा कक्षास मंजुरीसाठी सादर करावे.

आवश्यक कागदपत्रे

- सविस्तर प्रस्ताव प्रभाग संघच्या माध्यमातून, तालुका कक्षच्या वतीने जिल्हा कक्षास मंजुरीसाठी सादर करावे.
- उत्पादक गट/शेतकरी उत्पादक कंपनी/ स्वयं सहाय्यता गटाचा ठराव
- स्वनिधी जमा केलेबाबतचे पत्र व बँक पासबुकची सत्यपत्र, परतफेड करणेबाबतचे हमी पत्र, उद्योग/व्यवसाय/युनीट जेथे उभारणार आहे त्या जागेचे कागदपत्र (उदा. भाडेपत्र/करार पत्र/वीज बिल इ. ची छायाप्रत), उत्पादक गटाने व्यवसायाकरीता घेतलेले परवाने (उदा. FSSAI, उद्योग आधार, GST इ.)

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

शेती गट समूह व अनुषंगिक योजना

आरंभिक ग्रामीण उद्योजकता कार्यक्रम (Start-up Village Entrepreneurship Programme (SVEP))

योजनेचा उद्देश

ग्रामीण भागातील गरीबी व बेरोजगारी कमी करण्यासाठी ग्रामीण उद्योगांना चालना देणे, नवीन उद्योग सुरु करणे व सुरु असलेल्या उद्योगांना सहाय्य करून आर्थिक वाढीला चालना देणे.

योजनेचा लाभार्थी

स्वयं सहाय्यता समूहातील उद्योग सुरु करू इच्छित असलेली व उद्योगाचा विस्तार करू इच्छित असलेली महिला सदस्य

योजनेचे स्वरूप

- सदर योजनेतर्गत फक्त अकृषी उद्योगांना सहाय्य करण्यात येते. समुदाय संसाधन व्यक्ती (उद्योग सखी) यांच्यामार्फत (Trading, Service, Manufacturing) संबंधित लघु-उद्योग सुरु करू इच्छिणा-या स्वयं सहाय्यता समूहातील महिला सदस्यांची निवड करण्यात येते.
- त्यांना कौशल्यपूर्ण प्रशिक्षण देवून त्यांचा सविस्तर उद्योग आराखडा तयार करण्यात येतो. तसेच उद्योग सुरु व उद्योगाचे विस्तारीकरण करण्यासाठी त्यांना योजनेतर्गत र. रु. १.० लाखापर्यंत कर्जस्वरुपात आर्थिक सहाय्य करण्यात येते.
- अधिकच्या निधीची आवश्यकता भासल्यास त्यांना बँकेमार्फत व इतर योजनेतर्गत आर्थिक सहाय्य मिळवून देण्यासाठी सहाय्य करण्यात येते. योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी तालुकास्तरावर तालुका संसाधन केंद्राची स्थापना करण्यात येते.

आवश्यक कागदपत्रे

उद्योगाचा उद्योग आराखडा, परतफेड करणेबाबतचे हमी पत्र, उद्योग/व्यवसाय/सुनीट जेथे उभारणार आहे त्या जागेचे कागदपत्र (उदा. भाडेपत्र / करार पत्र / वीज बील इ. ची छायाप्रत), उद्योग /व्यवसायाकरिता घेतलेले परवाने (उदा. FSSAI, उद्योग आचार, GST इ.)

५

केंद्रपुरस्कृत - १०,००० शेतकरी उत्पादक कंपनी निर्मिती आणि संवर्धन

योजनेचा उद्देश

- शेतकऱ्यांना चांगल्या दर्जाच्या मालाचे उत्पादन पेणेसाठी प्रोत्साहित करणे तसेच त्यांना सुधारीय तंत्रज्ञान, क्रेडिट, चांगल्या निविद्या आणि चांगली बाजारपेठ उपलब्ध करून देणे.
- लहान, सीमांत आणि भूमिहीन शेतकऱ्यांचे शेतकरी उत्पादक कंपनीमध्ये एकीकरण केल्यास शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवण्यासाठी तसेच त्यांची आर्थिक ताकद वाढवण्यास मदत होईल. यासाठी भारत सरकारने देशात "१०,००० शेतकरी उत्पादक संस्थांची निर्मिती आणि प्रोत्साहन (FPOs)" नावाची एक नवीन केंद्रीय क्षेत्र योजना सुरु केली आहे.

योजनेचा स्वरूप व आर्थिक सहाय्य

- शेतकरी उत्पादक कंपनी तयार करण्यासाठी किमान ५ संचालक एकत्र येऊन कंपनी कायद्यातर्गत नोंदणी केली जाते तसेच किमान ७५० सभासदांची जोडणी केली जाते.
- कृषी आणि बागावटी उत्पादनांच्या प्रभागामध्ये शेतकरी उत्पादक कंपनीची स्थापना करण्यात येते तसेच प्रक्रिया, विपणन, ब्रँडिंग, कृषी मूल्य शृंखला आणि निर्यात विकसित करण्यासाठी कंपनी सदस्यांना प्रोत्साहन व मार्गदर्शन दिले जाते.

FPO व्यवस्थापन निधी (Management cost):

योजनेअंतर्गत शेतकरी उत्पादक कंपनी (FPO) ला ३ वर्षांच्या कालावधीसाठी प्रति FPO रु. १८.०० लाखांपर्यंत आर्थिक सहाय्य दिले जाते. सदरचे अनुदान शेतकरी उत्पादक कंपनीचे व्यवस्थापन, शासन व आर्थिक दृष्ट्या मजबूत करण्यासाठीचे सहाय्य करण्यात येते.

FPO समभाग निधी (Equity Grant):

योजनेअंतर्गत शेतकरी उत्पादक कंपनीसाठी किमान रु १५.०० लाखांपर्यंत समभाग अनुदानाची तरतूद करण्यात आली आहे. प्रति भागधारक किमान रु २ हजार रुपयांपर्यंत मर्यादित रु. १५.०० लाखा प्रति FPO समभाग निधी अनुदान ३ टप्प्यांमध्ये घेता येते.

क्रेडिट हमी सुविधा (Credit Guarantee Fund):

FPO ला संस्थात्मक कर्ज सुलभता सुनिश्चित करण्यासाठी पात्र कर्ज देणाऱ्या संस्थेकडून प्रति FPO २ कोटी प्रकल्प कर्ज विनातारण देण्यात येते.

आवश्यक कागदपत्रे

- कंपनी नोंदणी प्रमाणपत्र व बँक स्टेटमेंट ची बँक व्यवस्थापक प्रमाणित छायाप्रत
- CA प्रमाणित भागधारक यादी. (किमान ३०० भागधारक आणि ३ लाख भागभांडवल).
- व्यवस्थापन निधी व समभाग निधी मागणीचा संचालक मंडळाचा ठराव.
- कंपनीचा लेखापरीक्षित आर्थिक अहवाल व ३ वर्षांचा व्यवसाय आराखडा.
- किमान २ संचालकांचे KYC दस्तऐवज

४

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

कौशल्य विकास प्रशिक्षण

महाराष्ट्र शासन
उद्योग संचालनालय
जिल्हा उद्योग केंद्र, सांगली

मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (CMEGP)

पात्रता अटी

- राज्यात स्थानिक अविवासा असलेल्या व किमान १८ ते ४५ वयोगटातील स्वयंरोजगार करू इच्छिणारे उमेदवार
- विशेष प्रवर्ग - इ. मागास वर्ग / भटक्या जाती व विमुक्त जमाती/ अनुसुचित जाती-जमाती/ अल्पसंख्यांक/ महिला/ अर्ध/ माजी सैनिक याकरिता ५ वर्षांची अट शिथिल (वय वर्षे ५० पर्यंत)
- रु. १० लाखांवरील प्रकल्पांसाठी किमान शैक्षणिक पात्रता ७ वी पास व रु. २५ लाखांवरील प्रकल्पांसाठी किमान १० वी पास
- अर्जाद्वारे यापूर्वी अनुदान समाविष्ट असलेल्या राज्य तसेच केंद्र शासनाच्या/ महामंडळाच्या योजनेतून लाभ घेतलेला नसावा.

प्रकल्प मर्यादा

प्रशिक्षण व निर्मिती (उत्पादन) प्रकल्पांसाठी कमाल रु. ५० लाख व सेवा उद्योग प्रवर्गातील प्रकल्पांसाठी कमाल रु. २० लाख

वाहन व्यवसायासाठी

ई-वाहतूक व त्यावर आधारित व्यवसाय एकाच नामसुद्धेवर बँड आधारित संयुक्त साखळी विक्री केंद्र, फिक्सेड विक्री केंद्र, खातवाच केंद्र इ.

प्रकल्प खर्च उभारणी व राज्य शासनाचे आर्थिक सहाय्य (मार्जिन मनी-अनुदान)

प्रवर्ग	स्वमुतवणूक		अनुदान		बँक कर्ज	
		शहरी	ग्रामीण	शहरी	ग्रामीण	
सर्वसाधारण	१०%	१५%	२५%	७५%	७५%	६५%
विशेष प्रवर्ग - इ. मागास वर्ग / भटक्या जाती व विमुक्त जमाती/ अनुसुचित जाती-जमाती/ अल्पसंख्यांक/ महिला/ अर्ध/ माजी सैनिक	५%	२५%	३५%	७०%	७०%	६०%

बँक / वित्तीय संस्था यांचा सहभाग

मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम योजनेअंतर्गत स्वमुतवणूक व राज्यशासनाचे (अनुदान स्वरूपातील) आर्थिक सहाय्य या व्यतिरिक्त आवश्यक ६० ते ७५ टक्के अर्थसहाय्य बँकामार्फत उपलब्ध होईल. राज्यातील राष्ट्रीयकृत बँका, शेषभूत बँका, खाजगी बँका, सांगली जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक लि, इत्यादी मार्फत बँक कर्ज उपलब्ध होईल.

प्रशिक्षण

योजनेअंतर्गत कर्ज प्रस्ताव मंजूर झालेल्या अर्जादारांसाठी नि:शुल्क निवासी स्वरूपाचे उद्योजकीय प्रशिक्षण उत्पादन प्रवर्गातील प्रकल्पांसाठी २ आठवडे व सेवा, कृषी पूरक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडा

आवश्यक कागदपत्रे

- जन्म दाखला/शाळेचा सोडल्याचा दाखला. • शैक्षणिक पात्रतेसंबंधीचे कागदपत्रे/प्रमाणपत्रे • फोटो • पॅनकार्ड • आधार कार्ड • नियोजित उद्योग/व्यवसाय जागेबाबतचे दस्तावेज भाडेकरार (साध्या कागदावरील प्राथमिक संमती) (बँक मंजूरी नंतर नोंदणीकृत भाडेकरार बँकेत सादर करावा लागेल).
- जातीचे प्रमाणपत्र (मागास प्रवर्गासाठी) • विशेष प्रवर्गासाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अल्पसंख्यांक/ अर्ध/ माजी सैनिक)
- स्वसाक्षात्कृत विहित नमुन्यातील वचन पत्र (Undertaking) • प्रोजेक्ट प्रोफाईल • लोकसंख्या दाखला

या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी खालील नमूद संकेत स्थळावर ऑनलाईन अर्ज करून आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करावीत

www.maha-cmegp.gov.in

• अधिक माहितीकरिता संपर्क •
जिल्हा उद्योग केंद्र, सांगली
उद्योग भवन, टाटा पेट्रोल पंपामागे, सरस्वती नगर, विश्रामबाग, सांगली. फोन : (०२३३) २६०२५२६.
Email : didic.sangli@maharashtra.gov.in

मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना

उद्देश :- उमेदवारांना उद्योजकाकडे प्रत्यक्ष कार्य प्रशिक्षण (इंटर्नशिप) द्वारे रोजगारक्षम करून उद्योजकांना आवश्यक असणारे मनुष्यबळ उपलब्ध करून देणे.

योजनेची उष्क वेशिष्टे :-

- कार्य प्रशिक्षण (इंटर्नशिप) चा कालावधी ६ महिने व या कालावधीसाठी उमेदवारांना शासनमार्फत विद्यावेतन लाभ. • प्रशिक्षणाची उमेदवारांचे विद्यार्थेन राहणू लागण्याच्या घेठ बँक खात्यात (DBT) जमा होणार. • उमेदवारांनी सहा महिन्यांचे प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर आस्थापनांकडून अनुभव प्रमाणपत्र प्राप्त होणार.
- या योजने अंतर्गत प्रशिक्षण घेत असलेल्या उमेदवारांना किमान वेतन कायदा, राज्य कामगार विभा कायदा, कामगार भविष्य निर्वाह निधी कायदा, कामगार नुस्त्रान भरपाई कायदा व औद्योगिक विवाद कायदा लागू राहणार नाही. • किमान २० रोजगार देणाऱ्या आस्थापना या कार्य प्रशिक्षणासाठी सहभागात पात्र.
- खाजगी क्षेत्रातील आस्थापना / उद्योजकाकडे (लघु, मध्यम, मोठे उद्योग, स्टार्टअप) एकूण कार्यत मनुष्यबळाच्या १०% व सेवा क्षेत्रासाठी २०% इतके उमेदवार कार्य प्रशिक्षणासाठी घेवू शकतात. • ६ महिने ऑन-जॉब ट्रेनिंग (OJT) किंवा Apprenticeship अंतर्गत असणारे अप्यासक्रमाचे विद्यार्थी पात्र.
- केंद्र व राज्य शासनाच्या शासकीय / निम शासकीय आस्थापना / महामंडळे / सहकारी संस्थांना मंजूर पदाच्या ५% इतके उमेदवार कार्य प्रशिक्षणासाठी घेवू शकतात.

उमेदवारांसाठी आवश्यक पात्रता :-

- उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी असावा.
- उमेदवाराचे किमान वय १८ व कमाल ३५ वर्षे असावे.
- शैक्षणिक किमान पात्रता १२ वी पास/आय.टी.आय./पदविका/पदवीधर/पदव्युत्तर.
- शिक्षण चालू असलेले उमेदवार पात्र असणार नाहीत.
- उमेदवाराची आधार नोंदणी असावी.
- उमेदवाराचे बँक खाते आधार संलग्न असावे.
- उमेदवाराने विभागाच्या <https://rojgar.mahaswayam.gov.in> या संकेतस्थळावर नोंदणी केलेली असावी.

आस्थापना/उद्योजकासाठी आवश्यक पात्रता :-

- आस्थापना / उद्योग महाराष्ट्र राज्यात कार्यत असावा.
- आस्थापना / उद्योजकाने विभागाच्या <https://rojgar.mahaswayam.gov.in> या संकेतस्थळावर नोंदणी केलेली असावी.
- आस्थापना / उद्योगाची स्थापना किमान ३ वर्षे पूर्वीची असावी.
- आस्थापना / उद्योगाची EPF, ESIC, GST, Certificate of Incorporation, DPIT व उद्योग आधारची नोंदणी केलेली असावी.

शैक्षणिक अहिनियुसार विद्यावेतनाचे विवरण

अ.क्र.	शैक्षणिक अर्हता	प्रतिमाह विद्यावेतन
१.	१२ वी पास	रु.६०००/-
२.	आय.टी.आय./पदविका	रु.८०००/-
३.	पदवीधर/पदव्युत्तर	रु.१०,०००/-

उमेदवारांसाठी आवश्यक कागदपत्रे

- शैक्षणिक प्रमाणपत्रे
- बँक पासबुक / कॅन्सल चेक (आधार संलग्न)
- अधिवसास प्रमाणपत्र (डोमिसाईल) • जात प्रमाणपत्र • आधार कार्ड/ पॅन कार्ड

• अधिक माहितीसाठी •
सहायक आयुक्त
जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र.
तळमजला, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, विजयनगर, सांगली.
आमच्या अधिकृत संकेतस्थळाचा भेट द्या : www.mahaswayam.gov.in | दुरध्वनी क्र.: ०२३३-२९९०३८३
कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, महाराष्ट्र शासन

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

कौशल्य विकास प्रशिक्षण

प्रधानमंत्री सूर्यघर मोफत वीज योजना

वीजबिल शून्य, वीज विकून उत्पन्नाचीही संधी

- योजना महावितरणच्या घरगुती ग्राहकांसाठी लागू
- छतावरील सौरऊर्जा पॅनेलद्वारे वीजनिर्मिती, घरगुती वापरापेक्षा जास्त झाल्यास वीजविल शून्य
- जास्त निर्मित ऊर्जा महावितरणला विकून उत्पन्न मिळविण्याची सुवर्ण संधी

वीज ग्राहकांना त्यांच्या बँक खात्यात डीबीटीद्वारे खालीलप्रमाणे अनुदान वितरित

- १ किलोवॅटपर्यंत : ३०,००० रुपये
- २ किलोवॅटपर्यंत : ६०,००० रुपये
- ३ किलोवॅट व त्यापेक्षा जास्त : ७८,००० रुपये (कमाल)
- गृहनिर्माण संस्था, घर संकुलासाठी : ९० लक्ष रुपये(कमाल)
- (५०० किलोवॅट पर्यंत स्थापित क्षमतेनुसार १८,००० रुपये प्रति किलोवॅट)

छतावरील सौर ऊर्जेद्वारे दरमहा वीजनिर्मिती

- १ किलोवॅट - १२० युनिट
- २ किलोवॅट - २४० युनिट
- ३ किलोवॅट - ३६० युनिट
- २५ वर्षांपर्यंत वीजनिर्मिती क्षमता

- विविध बँकांकडून सवलतीच्या व्याजदरात कर्जाची सोय.
- सौर ऊर्जा योजनेत सहभागी होऊन हरित ऊर्जा निर्मिती बऱ्या पर्यावरण संरक्षक व्हा.
- योजनेचा लाभ घेण्यासाठी <https://pmsuryaghar.gov.in/consumerRegistration> या वेबसाईटवर नोंदणी करा.
- प्रथम येईल त्याला प्राधान्य, आजच नोंदणी करा.

वीज शेतीला... ऊर्जा शेतकऱ्यांना!

मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना २.०

- कृषी फीडर्स सौर ऊर्जेवर चालविणार
- सिंचनासाठी दिवसा वीज पुरवठा
- जगातील सर्वात मोठा डिस्ट्रिब्युटेड रिन्युएबल एनर्जी प्रकल्प
- ४०,००० कोटी रुपयांची गुंतवणूक आणि ३०,००० रोजगार निर्मिती

मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना

- साडेसात एचपीपर्यंत शेती पंपांना मोफत वीज
- ४४ लाख शेतकऱ्यांना लाभ
- १४,७६१ कोटी रुपयांची तरतूद

मागेल त्याला सौर ऊर्जा पंप

- शेतकऱ्यांसाठी २७ हजार कोटी रुपयांची सौर कृषी पंप योजना
- १० टक्के रक्कम भरून सोलर पॅनेलसह पंप
- अनुसूचित जाती - जमातींसाठी ५ टक्के रक्कम

देवेंद्र फडणवीस
मा. मुख्यमंत्री तथा ऊर्जा मंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

सामाजिक अर्थसहाय योजना

संजय गांधी निराधार अनुदान योजना

सामाजिक न्याय विभाग - GR

○ उद्देश्य

- समाजातील दुर्बल घटकांना अर्थ सहाय्य

○ लाभार्थी

- विधवा, दिव्यांग, दुर्धर आजारग्रस्त, अनाथ, परित्यक्ता, देवदासी, अत्याचारित महिला, वेश्या व्यवसायातून मुक्त महिला, तुरुंगातून शिक्षा भोगत असलेल्या कुटुंबप्रमुखाच्या पत्नीस, 35 वर्षांवरील अविवाहित निराधार स्त्री, इत्यादी दुर्बल निराधार घटक.

○ आवश्यक कागदपत्रे

- विहित नमुन्यातील अर्ज
- वयाचा दाखला - किमान १८ से ६५ वर्ष (१८ पेक्षा कमी वय - पालकांमार्फत लाभ)
- किमान १५ वर्षांपासून महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी
- विधवा महिला अर्जदाराकरीता पतीचा मृत्यु दाखला
- दिव्यांग - जिल्हा शल्यचिकित्सकांचा दिव्यांगत्वाचा दाखला आवश्यक (किमान ४०%)
- अनाथ दाखला

- दुर्धर आजार प्रमाणपत्र

- उत्पन्नाचा दाखला

- दिव्यांग - कमाल वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु. ५०,०००/-

- इतर सर्व लाभार्थ्यांकरीता कमाल वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु. २१,०००/-

- आधार कार्ड, रेशनकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, बँक पासबुक झेरॉक्स, रहिवासी दाखला, अर्जदाराचा फोटो इत्यादी

- अर्ज मंजूर झाल्यावर दरमहा १५००/- लाभ

○ अर्ज कुठे करावा

- तहसील कार्यालय, सेतु केंद्र

- https://aaplesarkar.mahaonline.gov.in/en/Login/Certificate_Documents?ServiceId=2236

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

सामाजिक अर्थसहाय योजना

श्रावण बाळ सेवा राज्य निवृत्तीवेतन योजना

सामाजिक न्याय विभाग - GR

○ लाभार्थी

- ६५ वर्षांवरील निराधार वृद्ध

○ आवश्यक कागदपत्रे

- विहित नमुन्यातील अर्ज
- वयाचा दाखला - किमान ६५ वर्ष
- किमान १५ वर्षांपासून महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी
- उत्पन्नाचा दाखला (कमाल वार्षिक उत्पन्न मर्यादा रु.२१,०००/-), BPL नसलेले
- आधार कार्ड, रेशनकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, बँक

पासबुक झेरॉक्स, रहिवासी दाखला

- अर्जदाराचा फोटो इत्यादी

○ अर्ज मंजूर झाल्यावर दरमहा १५००/- लाभ

○ अर्ज कुठे करावा:

- तहसील कार्यालय, सेतु केंद्र
- https://aaplesarkar.mahaonline.gov.in/en/Login/Certificate_Documents?ServiceId=2236

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

सामाजिक अर्थसहाय योजना

इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वृद्धापकाळ निवृत्तीवेतन योजना

सामाजिक न्याय विभाग - GR

○लाभार्थी

- ६५ वर्षांवरील निराधार वृद्ध

○आवश्यक कागदपत्रे

- विहित नमुन्यातील अर्ज
- वयाचा दाखला - किमान ६५ वर्षांवरील अर्जदार
- दारिद्र्य रेषेचा दाखला (कुटुंबाचे नाव ग्रामीण/ शहरी भागाच्या दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबाच्या यादीत समाविष्ट असणे आवश्यक आहे).

- किमान १५ वर्षांपासून महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी
- आधार कार्ड ,रेशनकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, बँक पासबुक झेरॉक्स, रहिवासी दाखला, अर्जदाराचा फोटो इत्यादी

○अर्ज मंजूर झाल्यावर दरमहा १५००/- लाभ

○अर्ज कुठे करावा:

- तहसील कार्यालय, सेतु केंद्र
- https://aaplesarkar.mahaonline.gov.in/en/Login/Certificate_Documents?ServiceId=2236

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

सामाजिक अर्थसहाय योजना

राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजना (केंद्र पुरस्कृत)

सामाजिक न्याय विभाग - GR

○ ग्रामीण / शहरी भागाच्या दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबाच्या यादीत नोंद असलेल्या १८ ते ५९ वयोगटातील कर्ता स्त्री/पुरुष मरण पावल्यास कुटुंबियांना एकरकमी रु. २०,०००/- दिले जाते

○ आवश्यक कागदपत्रे

- विहित नमुन्यातील अर्ज.
- या योजनेचा लाभ मृत्यू पावलेल्या स्त्री/ पुरुषाच्या विधुरास/ विधवेस, अज्ञान मुलांना, अविवाहित मुलींना, अवलंबून असलेल्या आई- वडिलांना
- तलाठी यांचेकडील जबाब, पंचनामा, अहवाल

- मृत्यू दाखला, जन्म मृत्यू नोंद वहीमधील मृत्यूची नोंद असलेल्या पानाची छायांकीत प्रत, वयाचा पुरावा
- रहिवाशी दाखला, आधार कार्ड, रेशनकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, अर्जदाराचे फोटो, बँक पासबुक झेरॉक्स इत्यादी.

○ अर्ज कुठे करावा

- तहसील कार्यालय, सेतु केंद्र
- https://aaplesarkar.mahaonline.gov.in/en/Login/Certificate_Documents?ServiceId=2236

नाविन्यपूर्ण उपक्रमांतर्गत अभियाना मध्ये राबवायचे उपक्रम.

१	विद्यार्थांच्या कला.क्रीडा,संगणक ,मुल्यविकास,आर्टक्राफ्ट कौशल्य विकासासाठी विशेष प्रयत्न करणे	१२	माँडेल स्कूल, अंगणवाडी, आरोग्य उपचार केंद्र असणारे गाव
२	पालक संवाद (शिक्षण व ICDS विभाग)	१३	शाळांमध्ये बँक सुविधा असणारे गाव.
३	रात्र अभ्यासिका तयार करणे	१४	शाळांमध्ये संगणकीय तंत्रज्ञान देणारे गाव.
४	वसुलीसाठी AI कॉलिंग वापर	१५	अंगणवाडी व शाळेमध्ये परसबाग विकसित करणारे गाव
५	मियावाँकी फॉरेस्ट	१६	गावातील कुटुंबातील १०० % सदस्य ग्रामसभेत सहभागी होणारे गाव
६	ग्रीन फॉन्टन (गावातील कमी जागा असणाऱ्या चौकात घनदाट झाडांचा बगीचा करणे	१७	निर्मितीच्या ठिकाणी घनकचरा विलगीकरण करणारे गाव
७	बचतगटामार्फत विहार पॅटर्न	१८	शिबी मुक्त व तंबाखूमुक्त शाळा असणारे गाव
८	डासमुक्त गावासाठी उपाययोजना	१९	१०० टक्के प्लास्टिक बंदी असणारे गाव.
९	पंचसूत्री कार्यक्रमाचे अंमलबजावणी करणारे गाव. (कुऱ्हाडबंदी ,चराईबंदी ,नसबंदी ,नशाबंदी ,श्रमदान)	२०	अनिवार्य वापर असणारा प्लास्टिक कचरा खरेदी करणारी पंचायत
१०	कुपोषण मुक्त असणारे गाव.	२१	पाण्याच्या ताळेबंदानुसार व्यवस्थापन करणारे गाव.
११	ई लर्निंग संकल्पना राबवणारे गाव	२२	देहदान करणारे गाव.

नाविन्यपूर्ण उपक्रमांतर्गत अभियाना मध्ये राबवायचे उपक्रम.

२३	रक्तदान करणारे गाव	३०	१०० % शेती सेंद्रिय शेती करणारे गाव.
२४	१०० टक्के शास्त्रशुद्ध रीतीने सांडपाणी व्यवस्थापन करणारे गाव.	३१	१०० % व्यवहार कॅशलेस करणारे गाव.
२५	शेतीसाठी १०० टक्के सूक्ष्म सिंचन सुविधा असणारे गाव.	३२	१०० % घरावरील पडणारे पावसाचे पाणी संकलन करणारे गाव.
२६	सामूहिकरीत्या शेती करणारे गाव	३३	ग्रामपंचायतची निवडणूक बिनविरोध असणारे गाव.
२७	१०० टक्के सोलर एनर्जीचा वापर करणारे गाव.	३४	बी बियाणे, धान्य बँक असणारे गाव
२८	अनिष्ट रुढी परंपरा मुक्त गाव.	३५	१०० टक्के माती परीक्षण करून अहवालानुसार नियोजन करणारे गाव
२९	१००% कुटुंबातील महिला बचतगटात सहभागी असणारे गाव	३६	१०० टक्के पक्के घर असणारे गाव

नाविन्यपूर्ण उपक्रमाच्या माध्यमातून होणारे अपेक्षित साध्य

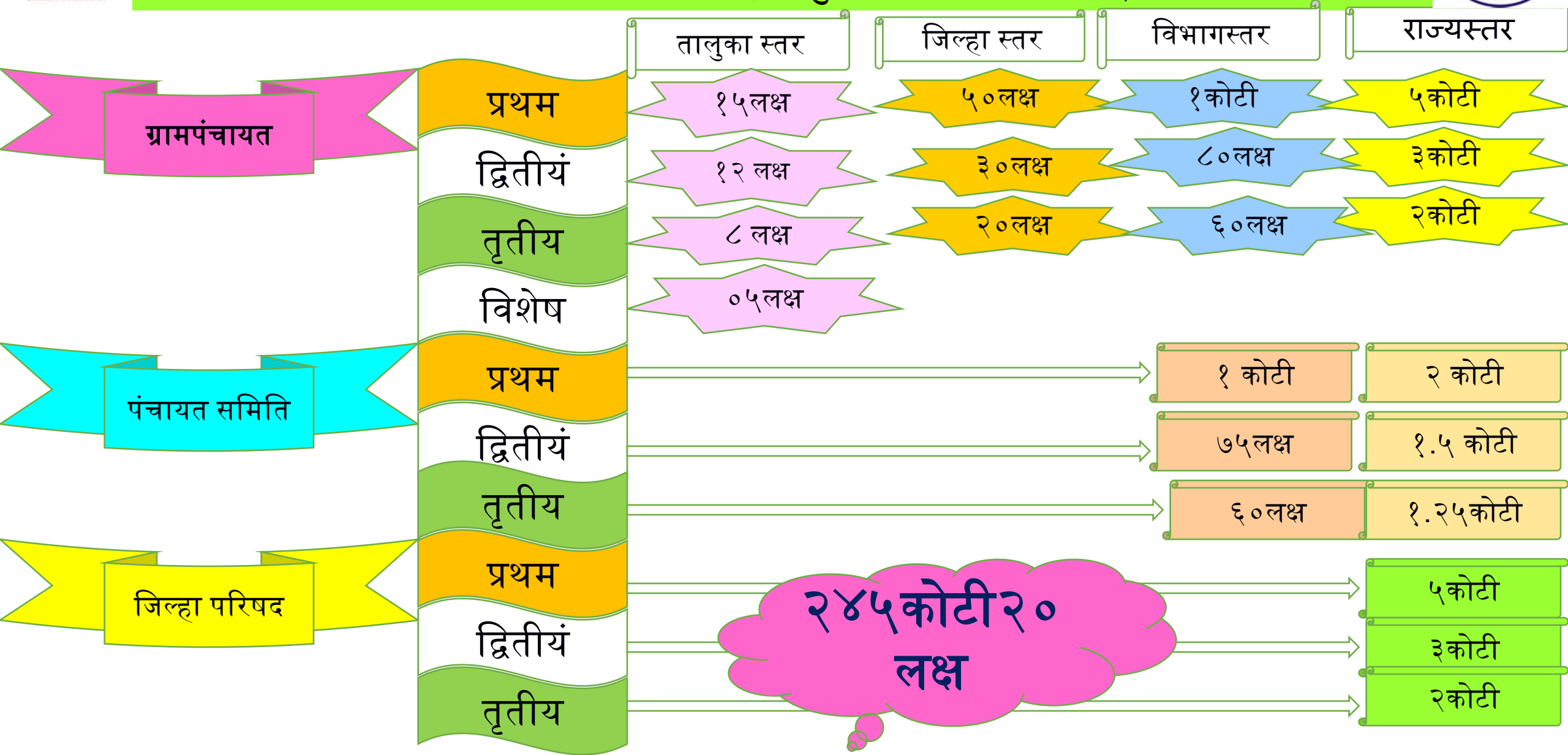
१	माती ,पाणी,स्वच्छता या बाबतीत गावे स्वयंपूर्ण होतील.	६	लोकाभिमुख प्रशासन व सेवा सुविधा सुलभ करणे.
२	सामाजिक व आर्थिक विकास परिवर्तन करणे	७	पर्यावरण पूरक संसाधन निर्माण करणे.
३	सामाजिक सलोखा राखणे.	८	शाश्वत विकास ध्येय उद्दिष्ट्य पूर्ण करणे
४	शाश्वत विकासाचे ध्येय अंतर्गत उद्दिष्ट्य पूर्ण करणे.	९	जल ,जंगल ,जमिन ,जनता व जनावर या मुल्यांची जपणूक करणे
५	उपजीविका वृद्धीस पोषक उद्योग निर्माण करणे.	१०	ग्रामपंचायत मध्ये लोकसहभाग चळवळ निर्माण करणे

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान

ग्रामपंचायतीस मिळणाऱ्या पुरस्काराची बक्षिस रक्कम

महाराष्ट्र शासन
सर्वोत्थान व पर्यावरण विभाग

ग्रामपंचायत ता. जि.सांगली
मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियान
माझ्या स्वप्नातील गाव

